

Introitus: *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil.*

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen
(Efezským 2, 8n a 2. Korintským 13, 13)

Pro předního zpěváka podle gatského způsobu. Žalm Davidův.

Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsí zemi! Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa. Ústy nemluvnat a kojenců jsi vybudoval mocný val proti svým protivníkům a zastavil nepřítele planoucího pomstou. Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil: Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu(o), korunuješ ho slávou a důstojností. Svěřuješ mu vládu nad dílem svých rukou, všechno pod nohy mu kladeš: všechen brav a skot a také polní zvířata a ptactvo nebeské a mořské ryby, i netvora, který se prohání po mořských stezkách. Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsí zemi!

Žalm 8

Haranti¹

Máme před sebou píseň, která se mohla zpívat při vinobraní. U lisů, ze kterých tekla vinná šťáva. Výraz *gittejský* či *gatský* je pravděpodobně odvozen od slova *gat*, což je vinný lis². Vinař i jeho dělníci zůstávají v údivu nad tím, jak se Pán Bůh skvěle postaral o svůj lid, jak požehnal.

Mimo jiné, to je právě to, co jsme si neodnesli z krátkého období, kdy se o krizi více mluvilo, než že by se nás nějak skutečně dotkla. Přestali jsme mít vrchovaté žlaby, ale nikdy nebyly prázdné. A tak jsme ani ten údiv nad Boží milostí nepotřebovali. Nakonec jsme nějak vystačili, případně jsme nezdravé věci odřízli (našli jsme důvod udělat to, co jsme měli dělat dávno) ale k pokání jsme se nedostali. Proto je naše mlaskání ještě hlasitější, než bylo před nějakým tím rokem. A Boží hněv bude ještě hroznější, než by byl před dvěma lety.

Ještě jedním způsobem se dá chápat zpěv žalmu. Je to jako nad přebalovacím stolem, kde se z plínek vyklubalo růžové mimino, je krásně umyté od nákladu, který mělo v plínce. Zvedá nožičky a chytá se za ně svými ručkama, mezitím se malé prstíky zachytí našeho malíčku. Mimino houká, kroutí pusinkou a sem tam pošle nádherný úsměv.

Úžas nad Božím stvořením a přímo nad člověkem. Nad dítětem. To, že se ozývá dětský křik a pláč, to musí všemu zlému trhat uši. Rodí se mu nepřítel, Boží nástroj, který půjde proti němu. Dábel

¹ Ti z nás, kteří si aspoň něco pamatují z české historie, znají Haranta s velkým H, *Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdrůžic*, který se proslavil nejdříve tím, že vydal knihu, v níž popsal svou cestu do Benátek, Palestiny a Egypta, a pak když byl jako účastník stavovského povstání po bitvě na Bílé hoře popraven na Staroměstském náměstí spolu s dalšími šestadvaceti, jak se říká českými pány. Otázka, jestli slavný cestovatel a revolucionář Harant má něco společného s malými zlobivými haranty, zní trochu divoce, ale v některých knihách opravdu najdeme vysvětlení původu nadávky harant ze jména *Kryštofa Haranta*. Prý to zavedli jezuité, kteří tak chtěli pošpinit památku svého velkého odpůrce. Takže, podle této teorie, jsme zlobivým dětem mohli říkat třeba šlikové, budovcové eventuálně jeséniové, ti byli na Staroměstském také popraveni.

Začal jsem nejméně pravděpodobnou teorií o původu nadávky harant. Pravděpodobnější snad je vysvětlení, které se týká méně známého *Haranta, Kryštofa Viléma*, což byl synovec popraveného. Nezdárný synovec, musím říct. Byl to vysoký důstojník, který za třicetileté války měnil bojující strany jak košile, chvíli bojoval na straně Habsburků, chvíli byl ve švédském, chvíli v saském vojsku... Nakonec skončil na správné, tedy vítězné straně vrahů svého strýce a jako císařský generál počátkem 80. let 17. století potlačil selskou vzpoudu v severních Čechách. Krutě potlačil, musím dodat, protože právě díky krutosti tohoto *Kryštofa Viléma Haranta* prý vznikla nadávka harant. ČRO – Regina, Michal Novotný, 5. 9. 2003

² Ještě totéž v Žalmu 81 a 84. Oba dva žalmy jsou plné údivu nad Božím dílem.

nemá čas plodit děti, jen kazit lidské syny. Kdežto, kde se rodí Boží děti, rodí se s nimi mohutné valy, které lidská ruka dokáže navršit a hlavně se na ně postavit k boji. Pán Bůh si svoji armádu dělá z dětských hlasů. Tak jako ve chrámě, kde všechny rozumné hlasy ztichly a jásot nad uzdravenými obstaraly dětské hlasy. Nemluvnata a kojenci jsou silnou zbraní, mocným valem zla.³

To by si měla uvědomit stárnoucí Evropa, protože jí chybí děti. Propadá se do stavu, kdy šedovlasých bude více, než dětí.⁴ Hlasitý dětský pláč a smích v kostelích nás nesmí rušit, naopak je znakem Božího požehnání. Je to velký duchovní krok, když se rozhodnete být spolu a ještě větší, když se rozhodnete mít děti. A pokud je nemáte a nemůžou vám být svěřeny, alespoň pro ně pracovat, alespoň se jim věnovat.

Tento text znamená však ještě něco: je velkým duchovním krokem, když se rozhodneme být jako děti. Nemyslí se s tím onen hluk či nezralost mládí. Myslí se s tím ta důvěra. Ta důvěrně obepínající ručka, která se vám ovine kolem malíčku a celé tělíčko se pak pokouší přitáhnout a posadit. Myslí se s tím ta touha se přivinout, poslouchat a učit se. Pán Bůh s malíčkými počítá, což pěkně připomíná text evangelia Matoušova (11, 25n), který mluví o bradatých učednících. „*V ten čas řekl Ježíš: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a zjevil jsi je malíčkým. Ano, Otče: tak se ti zalíbilo.“*“ To neznamená, že bychom měli dětinštet, blbnout a slintat či si cpát pěstičku do pusy nebo cucat alespoň palec. To znamená, že bychom se měli snažit udržet ve stylu, který si žádá: Tati, můžu na klín? Povídej, řekni jak to bylo. Pomoz mi, zvedneš mně? Myslíš, že bych měl? A nenecháš mně v tom?

Mohli bychom se se žalmovým zpěvákem přesunout pod letní oblohu a nahledat nejenom plující ISS, ale do výhledu pojmout celou tu bohatou dálavu plnou hvězd. Ale to má souvislost i s těmi dětmi! Židovské manželství se uzavírá pod *chupou*, pod baldachýnem, který má zespodu modrou oblohu plnou hvězd! Jako Abraham se tedy díváme do výšin a můžeme myslet na naše děti (Genesis 15, 5). Na generačně zajištěnou církev. A chválit Pána Boha, jak vznešené je jeho jméno po vši zemi! A má to zase alespoň jedno ekonomické hledisko. Musíme přestat mektat o tom, jak jsme na tom špatně, jak jsme chudí a jak si nemůžeme dovolit další děti, protože bychom je nevychovali. To je blbost!

Od hvězd tedy jdeme opět ke člověku. Se zpěvákem se díváme:

Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Člověk a syn člověka vyjadřuje otce a jeho potomky. Člověk je jen hlína, prach.⁵ A nikdy víc. Tím spíše je zvláštní, že se nás a našich potomků Pán Bůh ujímá. Ze dvou zorných úhlů. Pán Bůh, ku podivu, ještě pamatuje, jak jsme spolu v Zahradě mluvili a ujímá se proto potomka a dělá mu prostor ve velkém světě, aby se dostal tam, kde něco skutečně získá.

Jen malíčko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností. Na začátku dostal téměř božskou výzbroj a existenci a nakonec – a to je záblesk evangelia o Ježíši Kristu – je korunován slávou a důstojností, protože Pán Bůh není jen tak nějaký lidský břídil. Co si umane, to také splní. Člověk je ten, na kterého se tady zase čeká, opět mu Tvůrce svěřuje *vládu nad dílem*

3 „*I přistoupili k němu v chrámě slepí a chromí, a on je uzdravil. Když velekněží a zákoníci viděli jeho udivující činy i děti volající v chrámě „Hosanna Synu Davidovu,“ rozhněvali se a řekli mu: „Slyšíš, co to říkají?“ Ježíš jim odpověděl: „Ovšem! Nikdy jste nečetli: „Z úst nemluvnátek a kojenců připravil sis chválu?““ (Matouš 21, 14-16)*

4 Rád si poslechnu nějakou kancionálovou píseň v lepším provedení. Tak, jak je možné je najít na YouTube v podání reformovaných křesťanů z Holandska. Celé to muzicírování má jen jednu velkou vadu: Zpívají to šedovlasí lidé, nejmladší z nich tak 40+ Příkladem může být: <http://www.youtube.com/watch?v=YVvk3rs1IUMU&feature=related>

5 „*On ví, že jsme jen stvoření, pamatuje, že jsme prach. Člověk, jehož dny jsou jako tráva, rozkvétá jak polní kvítí; sotva ho ovane vítr; už tu není, už se neobjeví na svém místě.“* (Žalm 103, 14-16)

svých rukou. Je to triumf celého spasení, které popisuje apoštol Pavel v dopise Římanům (8, 9) Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů.

Souhrnem: Sluší nám ten údiv namísto pyšné soběstačnosti: *Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsí zemi!* Nedošli jsme v posledních letech k pokání, ale chrochtáme blahem. Blaho by zas tak špatné nebylo, kdyby to zároveň neznamenal, že jsou nám všichni kolem ukradení. Potřebujeme stisknout a zatížit v presu (lisu) odpovědnosti. Mít děti, věnovat se dětem a spolu s nimi se poklonit před Boží majestátem. Pojdme se spolu divit, jak to má Pán Bůh skvěle promyšleno! A zvládne i nás a dotáhne nás k tomu, co si usmyslel!

„Ano, Hospodine,“ zvolal jsem. „Jedině ty jsi zdrojem mé síly. Jsi mou pevností a útočištěm v nesnázích.“ (Jeremjáš 16,19)